

Pneumokokkirokotteet Ylä-Savon Soten alueen senioreille

Keuhkokuume on hyvin yleinen tappaja ikäihmisten keskuudessa ja vähintäänkin vie ison joukon senioreita jopa vuodeosastohoitoon Ylä-Savon Sotenkin alueella. Myös nuoremmille tauti on vakava.

Keuhkokuumeiden hoito aiheuttaa myös merkittäviä taloudellisia kustannuksia niin avohoidossa kuin erityisesti pitkäaikaisten osastojaksojen muodossa.

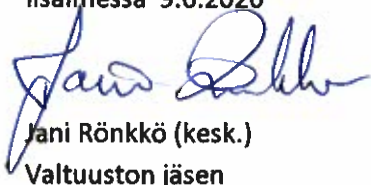
Keuhkokuumetta aiheuttavat monet taudinaiheuttajat, ja läheskään kaikilta ei ole tällä hetkellä mahdollista suojautua rokotteella. Poikkeuksen tekevät pneumokokkien aiheuttamat taudit, joiden riskiä voidaan pienentää useammallakin rokotteella. Keuhkokuumeen ohella pneumokokkien aiheuttamia sairauksia ovat esimerkiksi osa aivokalvontulehduksista.

Pneumokokkirokotteet kuuluvat vain rajatusti yleiseen rokotusohjelmaan, vaikka laajempi käyttö aika ajoin nousee esiin kansallisesta rokotusohjelmasta uutisoitaessa. Moni seniori-ikäinen ihminen ja nuorempikin on kuitenkin ottanut rokotteen omakustanteisesti pienentääkseen omaa tautiriskiään. Meneillään olevan koronaepidemian aikana rokotteiden menekki kasvoi moninkertaiseksi. Vaikka pneumokokkirokote ei estä koronaa millään tavalla, saattaa siitä olla apua COVID-19 -tautiin sairastuttaessa - ainakin on "yksi pöpö vähemmän", jos keho joutuu yleistulehduksen valtaan. Aukkaat ovat kuitenkin hyvin eriarvoisessa asemassa, kun taloudellinen maksukyky määrittelee paljon mahdollisuutta ottaa rokote omakustanteisesti. Tällä hetkellä rokotteen ottavat eläkeikäisestä väestöstä todennäköisimmin parempituloiset.

Koko alueen väestölle rokotteen tarjoaminen ei todennäköisesti ole mahdollista, mutta pyytäisin Ylä-Savon Sotea selvittämään, paljonko maksaisi pneumokokkirokotteiden hankkiminen esimerkiksi yli 70-vuotiaille, jotka ovat koronaepidemian suurimmassa riskiryhmässä perussairauksia potevien ohella. Laskennassa tulisi ottaa huomioon, että osa väestöstä on jo ottanut rokotteen omakustanteisesti viime vuosien varrella ja erityisesti tänä vuona. Ketään ei voi myöskään velvoittaa ottamaan rokotetta, joten laskennassa voitaisiin ajatella rokotuskattavuudeksi influenssarokotteen rokotuskattavuus vähennettynä arviolla jo rokotteen ottaneiden määrästä. Lisäksi voitaisiin huomioida, että rokotteen jo ottaneet ovat todennäköisesti heitä, jotka yleensä ottavat influenssarokotteenkin vuosittain. Ylä-Savon Sotella saattaisi olla myös mahdollisuus kilpailuttaa eri valmistajien rokotteet, jolloin saataisiin kustannussäästöjä. Näiden tekijöiden huomioiminen pienentää kokonaiskustannussarviota. Vastaavasti tehosterokotukset tulevana vuosina lisäävät kustannussarviota.

Ylä-Savon Sotessa saatettaisiin saada aikaan merkittävät kustannussäästöt, jos rokotettaisiin ainakin seniori-ikäinen väestö pneumokokkien varalta ennaltaehkäisevästi. Ylä-Savon Soten tulisikin pikimmiten aloittaa tai ainakin selvittää yli 70-vuotiaiden maksuttomat pneumokokkirokotukset. Niiden avulla saataisiin paitsi pienennettyä keuhkokuumeiden aiheuttamaa inhimillistä kärsimystä, myös ennaltaehkäisevästi säästöjä erityisesti vakavien keuhkokuumeiden hoidossa.

lissalnessa 9.6.2020


Jani Rönkkö (kesk.)
Valtuuston jäsen